

Miesto sodas balkone – patarimai, kaip tai padaryti

Nors gyvenate bute, kartais norisi pusryčius pagardinti šviežio baziliko lapeliais, o įsibėgėjus vasarai pasimėgauti naminiiais pomidorais? Specialistai sako, kad mėgautis šviežiu derliumi net ir gyvenant mieste įmanoma, o sodininkystės eksperimentams puikiai tinka balkonas.

IKEA vizitų namuose duomenys rodo, kad įprastai balkonas paverčiamas nenaudojamų daiktų sandėliuku, o ne gryno oro ir gamtos oaze. Tačiau skyrus šiek tiek dėmesio, balkonas gali tapti individualiu sodu mieste, kuris, esant poreikiui, gali virsti ir jaukia laisvalaikio vieta.

Tinklaraštininkė, restorano vadovė Urtė Mikelkevičiūtė pasakoja, kad sodininkystė balkone – viena ryškiausių pastarojo meto gyvenimo būdo tendencijų, kurią nesuklinant galima pavadinti mados klyksmu. „Anksčiau tokios „pramogos“ buvo siejamos tik su vyresniais žmonėmis. Dabar ir dauguma jaunesnių žmonių sodina, augina įvairius augalus ar net prieskonines žoleles savo balkonuose ir terasose. Renkantis ir įsigyjant būstą šios erdvės vėl tampa labai aktualios. Mano aplinkos žmonės ir šeima irgi yra užsikrėtę šia mada. Šeimos nariai balkone augina įvairias prieskonines žoleles, o kai kurie mano draugai – net ir pomidorus“, – pasakoja tinklaraščio dervynas.lt autorė.

Daug keliaujanti pašnekovė sako pastebinti, kad miesto sodininkystės tendencija – labai globali, ypač sparčiai plintanti ir pasaulio didmiesčiuose. Pasak Urtės, pirmieji ryškesni tikro sodininkavimo mieste pėdsakai buvo pastebėti prieš keletą metų, tačiau tada žmonės į šį reiškinį dar žiūrėjo gana atsargiai, ne visiškai tikėjo jo nauda ir prasme.

„Didžiuosiuose pasaulio miestuose augalai, įvairios žolelės, daržovės ir vaisiai neretai auginami ne tik balkonuose ar terasose, bet ir ant stogų. Tam įrengiami tikri šiltnamiai arba derlius noksta tiesiog po atviru dangumi, jei leidžia klimato sąlygos. Ši tendencija man yra labai graži ir tiesiogine prasme, nes efektyviai išnaudojamos ir papuošiamos matomos pastatų dalys: stogai, balkonai, terasos. Taip pat ji labai svarbi ir gamtai, ir žmonijai, nes galime užsiauginti produktus, kurių nereikia transportuoti, jie yra visuomet po ranka ir, žinoma, sveikesni“, – sako Urtė.

Pašnekovė priduria, jog sodininkystė balkone gali tapti puikiu hobiu, atitikti meditacijos poveikį, o apželdintas balkonas gali tapti tiesiog malonia vieta pailsėti ir rinktis draugams.

Augalai – nuo grindų iki lubų

Pasak IKEA dizainerės Vaivos Klezienės, balkono transformaciją į namų sodą reikėtų pradėti nuo patalpos plano. Visų pirma teks numatyti, kiek ir ką norite auginti, tada atitinkamai rinktis baldus, vazonus, lentynas.

„Šiandien žmonės balkonuose augina įvairiausių augalus. Nieko nestebina žaliuojantys augalai ar gėlės, taip pat dažnai sutinkame prieskoninių daržovių sodą. Kai kurie eksperimentuoja ir bando užsiauginti pievagrybių, imbierų ar pomidorų, yra net veisiančių gyvūnus – pavyzdžiui, sraigės ar vikšrus“, – apie sodą balkone pasakoja IKEA dizainerė Vaiva Klezienė. Ji juokauja, kad tikriausiai balkone neužsiaugintume tik vaismedžių ir daugiamečių uogų krūmų. O, pasak jos, įdomiausia auginti bus pasirinkus tam tikrą temą, pavyzdžiui, vaistažolių loveliai padiktuos čiobrelis, melisos, mėtos, ramunėlių pasirinkimą, Meksikos tema išrikiuos vazonuose pomidoriukus, paprikas ir pan.

Kiek augalų tilps balkone priklausys nuo patalpos dydžio ir jame pritaikytų sprendimų. Dizainerė teigia, jog derinant pastatomus, lentynose laikomus, ant turėklų ar lubų kabinamus augalus, galima susikurti įspūdingą žalumos oazę.

„Kuo daugiau augalų – tuo geriau. Įprastas sprendimas yra loveliai ir pakabinami vazonai tvirtinami ant balkonų turėklų. Jais galima užpildyti visą turėklų ilgį“, – sako dizainerė. „Kita erdvė – balkono grindys. Čia galite surikiuoti didžiuosius augalus, gal net tuos, kurie vasaros balkone, o žiemą sugrįš į namus. Didesnę įvairovę bei daugiau paviršių augalams bus skurta išnaudojant vertikalią erdvę“.

Vazonus su augalais galima laikyti specialiuose tam skirtuose augalų stovuose, taip pat balkone palei sienas įrengti lentynas. Vasaros sezonu jose žaliuos daržovės, prieskoniniai ar salotos, o žiemą bus galima laikyti sporto ar laisvalaikio inventorių. Daliai lentynų parduodami net specialūs permatomi apvalkalai, kurie išleidus vos kelis eurus leis sukurti šiltnamį balkone.

Žaliuojančios erdvės įspūdį sukurti padės ir kabantys augalai. Tam galima išnaudoti lubas, sienas. Pakabinami vazonėliai ypač tinka svyrantiems augalams.

Pačių vazonų ir lovelių pasirinkimą lemia tai, kas juose bus auginama, ir asmeniniai estetiniai prioritetai. Norint sukurti vieningą vaizdą, dizainerė pataria pradėti nuo keletos svarbiausių vazonų, kurie būtų panašaus stiliaus ir spalvos. Vėliau, sukūrus pagrindą, po truputį galima prijungti papildomus vazonus vis pasitikrinant, ar ne per daug primarginta. IKEA atstovė sako, kad originalių augalų auginimo sprendimų galima susikurti vietoj įprastų lovelių renkantis net medines dėžes. Jos ypač tinkamos aukštesniems ar daržo augalams, pavyzdžiui, pomidorams auginti.

Siūlo daugiafunkcinius baldus

Dizainerė siūlo neapsiriboti, ir balkone auginti ne tik savo miesto daržą, tačiau įsirengti ir erdvę mėgautis šylančiais orais. Pasak jos, tipiniame balkone, kuris yra siauras ir ilgas, spinteles patartina statyti tolimesniuose galuose, o vidurį palikti stalui ir kėdėms.

„Pravartu pagalvoti apie sienų išnaudojimą maksimaliai į aukštį, statyti aukštas spinteles, ant sienų kabinti tam skirtas, lauko sąlygoms pritaikytas lentynas. Taip taupydami grindų plotą – turėsime pakankamai erdvės judėti ir užtektinai vietos daiktų laikymui“, - sako V. Klezienė. Pasak jos, sumanu naudoti atlenkiamus, sulenkiamus, pakabinamus baldus, kurie jų nenaudojant gali būti užlenkiami ir taip taupys vietą. Svarbiausia, kad baldai būtų pritaikyti lauko sąlygoms.

Pasak dizainerės, skyrus šiek tiek laiko, balkonai gali virsti ir sporto sale, ir vaikų žaidimų aikštele ar bene geriausia vasaros vieta mieste.